

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงก่อทดลอง (Quasi Experimental Research) เพื่อพัฒนาและศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำเนินชีวิตของสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโภคก่อวิทยา ดำเนินการเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ซึ่ง มีลักษณะขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน โภคก่อวิทยา ตำบลโนนศิลา อำเภอสะขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 36 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำเนินชีวิตของสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 เรื่อง มันเป็นสัตว์หรือไม่
- ชุดที่ 2 เรื่อง การจำแนกประเภทสัตว์
- ชุดที่ 3 เรื่อง ปลา

- ชุดที่ 4 เรื่อง สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ
- ชุดที่ 5 เรื่อง สัตว์เลื้อยคลาน
- ชุดที่ 6 เรื่อง สัตว์ปีก
- ชุดที่ 7 เรื่อง สัตว์เดี้ยงดูกด้วนนำ้ม
- ชุดที่ 8 เรื่อง สัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลัง
- ชุดที่ 9 เรื่อง แมลงกับแมลงต่างกันอย่างไร

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทางวิทยาศาสตร์ เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวการสร้างและหาคุณภาพแบบอิงเกณฑ์

2.3 แบบวัดเขตติดต่อทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 32 ข้อ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์

3.1.1 วิธีการสร้างผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตร คู่มือครุ หนังสือแบบเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อทำการวิเคราะห์เนื้อหา จัดเรียงลำดับเนื้อหา กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยแบ่งเนื้อหาเรียงลำดับเรื่องจากง่ายไปทางยาก
2) เลือกและกำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง โดยคัดเลือกจากหนังสือเรียน วิทยาศาสตร์ หนังสืออ่านajagrass เมธีวิชิต เล่ม 2 อ่านนักกรสัตว์ วารสาร อพวช. (องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ. 2550) และจากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2552)

3) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี วิธีสร้างชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4) ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิตของสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งเนื้อหาออกเป็น 9 ชุด กือ

- ชุดที่ 1 เรื่อง มันเป็นสัตว์หรือไม่
- ชุดที่ 2 เรื่อง การจำแนกประเภทสัตว์
- ชุดที่ 3 เรื่อง ปลา
- ชุดที่ 4 เรื่อง สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ
- ชุดที่ 5 เรื่อง สัตว์เดือยคลาน
- ชุดที่ 6 เรื่อง สัตว์ปีก
- ชุดที่ 7 เรื่อง สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม
- ชุดที่ 8 เรื่อง สัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลัง
- ชุดที่ 9 เรื่อง แมลงกับแมลงต่างกันอย่างไร

5) สร้างแบบประเมินชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิตของสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสาร เทคนิค วิธีการสร้างแบบประเมินชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์

5.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา รายละเอียดของเนื้อหา

5.3 ดำเนินการสร้างแบบประเมินชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 15 ข้อ โดยกำหนดมาตรฐานค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด จำแนกเป็น 4 หัวข้อคือ

- 5.3.1 ลักษณะของชุดกิจกรรม
- 5.3.2 ลักษณะเนื้อหา
- 5.3.3 ลักษณะข้อคำถาม
- 5.3.4 การประเมินผล

3.1.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

1) หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม และรายด้านของแบบประเมินชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ

1.1 ผศ. กรณิการ์ ทองคงเปรียง อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วุฒิการศึกษาวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และหลักสูตรวิทยาศาสตร์

1.2 ผศ. ว่าที่ ร.ต.ดร. อรัญ ชุยกระเดื่อง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วุฒิการศึกษาปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัย และประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา

1.3 ดร. ไพบูล วรคำ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม วุฒิการศึกษาปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัย และประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา

2) แล้วน้ำไปเทียบกับเกณฑ์ความเหมาะสม โดยพิจารณาความเหมาะสม ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปถือว่าเหมาะสมมาก ที่จะนำมาใช้จัดการเรียนรู้กับนักเรียนต่อไป
(บัญชี ศรีสะอด. 2545 : 102-105) ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.05 ถือว่ามีความ

เหมาะสมมาก

สำหรับระดับความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรม จะนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม
4.51 - 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

3) นำชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ ที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ ดังนี้

3.1) ทดลองแบบ 1 : 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนคำราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 1 โดยเลือกนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และนักเรียนอ่อน 1 คน รวมจำนวน 3 คน เพื่อหาข้อบ่งชี้ของชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์

3.2) ขั้นทดสอบแบบกลุ่มเด็กทั้งห้อง กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนคำราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 40 คน เพื่อหาข้อมูลพื้นของชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ทางวิทยาศาสตร์

4) นำชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ที่ปรับปรุงแก้ไข ทุกขั้นตอนแล้วมาจัดพิมพ์ฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทางวิทยาศาสตร์

3.2.1 วิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทางวิทยาศาสตร์ แบบอิงเกณฑ์ ผู้วิจัยได้ศึกษา และดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง การคิดเชิงชีวิตของสัตว์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2) วิเคราะห์หลักสูตรค้านนี้อ่า เขียนชุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อใช้เป็น

แนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

3) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ทางวิทยาศาสตร์ โดยศึกษาหนังสือเทคนิคการวัดผลของมวล แพรตคุล. (2526 : 11-266) หนังสือการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของ สมนึก ภัททิยธนี. (2544 : 73 -180) หนังสือ การวิจัยเมืองต้น ของ บุญชุม ศรีสะอาด. (2545 : 89-96) และหนังสือการวิจัยทางการศึกษา ของ สุรవาท ทองบุ. (2550 : 81- 84)

4) วิเคราะห์สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ แล้วสร้างตาราง วิเคราะห์กำหนดจำนวนข้อ และระดับพฤติกรรม โดยผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การผ่านของ แต่ละชุดประสงค์ต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

5) สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทางวิทยาศาสตร์ ที่เป็น แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยมีคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว จำนวน 40 ข้อ ซึ่งใช้จริง จำนวน 30 ข้อ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบตามเนื้อหา และคุณประส่งค์เชิงพฤติกรรม

เนื้อหา/เรื่องที่	คุณประส่งค์ เชิงพฤติกรรม	จำนวน ข้อสอบ ที่ออก ทั้งหมด/ข้อ	จำนวน ข้อสอบ ที่ต้องการ จริง/ข้อ	ผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 60 ขึ้นไป)
1. ศึกแกบินทางเพิน	บอกถักยณะสำคัญโดยทั่วไป ของศึกแกบินทางเพินได้	6	5	3
2. นกนางนวลปากเรียว	บอกถักยณะสำคัญโดยทั่วไป ของนกนางนวลปากเรียวได้	7	5	3
3. ค้างคาว	บอกถักยณะสำคัญโดยทั่วไป ของค้างคาวได้	7	5	3
4. พะยูน	บอกถักยณะสำคัญโดยทั่วไป ของพะยูนได้	6	5	3
5. “ปลิง”สารพันประโภชน์	บอกถักยณะสำคัญโดยทั่วไป ของปลิงได้	7	5	3
6. แมลงทางหนีบ	บอกถักยณะสำคัญโดยทั่วไป ของแมลงทางหนีบได้	7	5	3
รวม		40	30	18

3.2.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

1) หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีอาศัยคุณภาพพินิจ
ของผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบแต่ละข้อกับคุณประส่งค์การเรียนรู้ (IOC
: Index of Item Objective Congruence) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 62-64) ผู้เชี่ยวชาญ
ชุดเดิม จำนวน 3 ท่าน ตามข้อ 3.1.2 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป
(ภาคผนวก ข)

2) ปรับปรุงแก้ไขจากผลการประเมินตามข้อ 1 แล้วนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทางวิทยาศาสตร์ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนคำราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 40 คน

3) หลังจากทดสอบ นำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อคุณภาพรายข้อ

3.1 หาค่าอำนาจจำแนก (B) โดยวิธีของเบรนแนน (Brennan)

(สุรవงษ์ ทองบุ. 2550 : 101-104) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป B-Index แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 1.00 จำนวน 30 ข้อ พนวจว่ามีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.21 - 0.85 (ภาคผนวก ข)

3.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับแบบอิงเกณฑ์ของลิวิงสตัน (Livingston's Method) (ไฟศาล วรคำ. 2552 : 281) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป B-Index ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 (ภาคผนวก ข)

4) จัดพิมพ์เป็นฉบับจริงจำนวน 30 ข้อ สำหรับใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.3 แบบวัดเจตคติทางทางวิทยาศาสตร์

ใช้แบบวัดเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของคราวารรณ านันทนสกุล (2547 : 186-194) ซึ่งวัดเจตคติทางวิทยาศาสตร์ตามคุณลักษณะ 8 ด้าน คือ 1) ความอยากรู้อยากเห็น 2) ความมีเหตุผล 3) การไม่ด่วนลงข้อสรุป 4) ความมีใจกว้าง 5) การใช้ความคิด เชิงวิพากษ์วิจารณ์ หรือการนิวิจารณ์ญาณ 6) ความเป็นปဉัย หรือการไม่ถือตนเป็นใหญ่ 7) ความซื่อสัตย์ 8) การยอมรับข้อจำกัด หรือความอ่อนน้อมถ่อมตน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 32 ข้อ มีค่าความยากระหว่าง 0.32 ถึง 0.78 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.28 ถึง 0.69 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 (ภาคผนวก ก)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 รูปแบบการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกิจทดลอง (Quasi Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบวิจัยกลุ่มเดียวเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและเก็บรวบรวมหลัง (One Group Pretest Posttest Design) (สุรవงษ์ ทองบุ. 2550 : 55) คั้งตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 แบบวิจัยเชิงก่อทดลอง

กลุ่ม	การทดสอบก่อน (Pretest)	ทดลอง	การทดสอบหลัง (Posttest)
a	O ₁	X	O ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

a แทน กลุ่มทดลอง

O₁ แทน การทดสอบก่อนเรียน

X แทน การเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์
เรื่อง การคำนงชีวิตของสัตว์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

O₂ แทน การทดสอบหลังเรียน

4.2 การเตรียมการทดลอง

4.2.1 ขอนำสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.2.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูลเสนอต่อผู้บริหาร โรงเรียนโภกเพลิงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

4.2.3 กำหนดระยะเวลาทำการทดลอง โดยใช้เวลาทำการทดลองระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือน กรกฎาคม 2552

4.2.4 สร้างความเข้าใจโดยการพูดคุยเกี่ยวกับวิธีกิจกรรมการเรียนการสอน กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในครั้งนี้

4.3 การดำเนินการทดลอง มีลำดับขั้นตอนดังนี้

4.3.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และแบบวัดเขตติทักษะวิทยาศาสตร์ของควรารวรรณ อันนันทนสกุล จำนวน 32 ข้อ และได้ผ่านการตรวจพิจารณา วิเคราะห์แล้ว

4.3.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง การคำนงชีวิตของสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประเภทที่ 3 ชุดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล เป็นชุดการเรียนการสอนที่จัดระบบขึ้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล เริ่มเรียนตั้งแต่วันที่ 4 มิถุนายน 2552 เมื่อจบการเรียนในแต่ละชุดกิจกรรม แล้วจะเก็บคะแนนจากการตอบคำถามท้ายชุดกิจกรรม โดยมีค่าตามชุดละ 5-10 ข้อ คะแนน 5-10 คะแนน ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ชั่วโมง จำนวน 15 ชั่วโมง

4.3.3 ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายโดยสอนเมื่อสิ้นสุดการเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทางวิทยาศาสตร์ และแบบวัดเจตคติทางวิทยาศาสตร์ชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

4.3.4 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปทำการตรวจวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อสรุปผล การทดลองต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มามาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง การคำนงชีวิตของสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของคะแนนระหว่างเรียนและหลังเรียนของนักเรียน (E_1/E_2) โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียน และ ก่อนเรียน โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนของแบบวัดเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียน และก่อนเรียน โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples)

6. สติติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สติติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

6.1 สติติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งกลุ่ม

n แทน จำนวนกลุ่มเป้าหมาย

6.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณโดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนกลุ่มเป้าหมาย

$\sum$ แทน ผลรวม

6.1.3 ร้อยละ (Percentage) คำนวณโดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

6.2 สติติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

6.2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัด ความสามารถในการอ่านทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้สูตรดังนี้ความสอดคล้อง IOC (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 62-66)

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์
กับเนื้อหาระหว่างข้อสอบถามกับจุดประสงค์

R แทน คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การกำหนดคะแนนของผู้เชี่ยวชาญอาจจะเป็น +1 หรือ 0 หรือ -1 ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้อง / สอดคล้อง / ตรงจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง แน่ใจว่ายังไม่ถูกต้อง / ไม่สอดคล้อง /

ไม่ตรงจุดประสงค์

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

6.2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบในแต่ละข้อของแบบทดสอบวัด
ความสามารถในการอ่านทางวิทยาศาสตร์ โดยคำนวณจากสูตรของเบรนแนน (Brennan)

(สุรవاث ทองบุ. 2550 : 101-104)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

N_1 แทน จำนวนคนรอบรู้ (หรือสอนผ่านเกณฑ์)

N_2 แทน จำนวนคนไม่รอบรู้ (หรือสอนไม่ผ่านเกณฑ์)

U แทน จำนวนรอบรู้ (หรือสอนผ่านเกณฑ์) ตอบถูก

L แทน จำนวนไม่รอบรู้ (หรือสอนไม่ผ่านเกณฑ์) ตอบถูก

6.2.3 หาค่าความเชื่อมั่นแบบอิงเกณฑ์ของลิวิ้งสตัน (Livingston Method) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทางวิทยาศาสตร์ทั้งฉบับ โดยใช้วิธีคำนวณจากสูตร (ไฟศาล วรคำ. 2552 : 281)

$$r_{cc} = \frac{r_u S_t^2 + (\bar{X} - C)^2}{S_t^2 + (\bar{X} - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc}	แทน	ค่าประมาณความเชื่อมั่นของแบบอิงเกณฑ์
r_u	แทน	ค่าประมาณความเชื่อมั่นแบบอิงคู่ (KR-21)
C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือคะแนนมาตรฐานคัด
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน X
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม t

6.3 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์

เรื่อง การดำเนินชีวิตของสัตว์ กดุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ขั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการตอบคำถามท้ายชุดกิจกรรมและแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทางวิทยาศาสตร์ ตามเกณฑ์ 80/80 (เพชรบุรี กิจธาร. 2543 : 49-50) มีสูตรดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรืองาน
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือทุกชิ้นงาน
N	แทน	จำนวนนักเรียน

$$E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน
N	แทน	จำนวนนักเรียน

6.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถใน การอ่านทางวิทยาศาสตร์และแบบวัดเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียนและก่อน เรียน โดยใช้สูตร t-test (Dependent Samples) (สุรัวท พงษ์บุ. 2550 : 129)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} ; df = N - 1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติจากการแจกแจงแบบที (t-distribution)
	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนคู่ของคะแนนหรือจำนวนนักเรียน
	$\sum D$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนก่อน และหลังการทดลอง
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนระหว่าง ก่อนและหลังการทดลอง
	Df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY